

Näytteenotto-ohjeet

Luotettavien tulosten saamiseksi näytteen edustavuudella on suuri merkitys. Ota näytteet oikein ja huolellisesti.

Raakavesinäytteet

Veden annetaan juosta tavallisella nopeudella 5-10 minuuttia. Putkessa oleva vesi voi sisältää korkeita sinkki- ja kupari-pitoisuuksia. Puhdas pullo huuhdotaan tutkittavalla vedellä useita kertoja ennen näytteenottoa. Pullo täytetään kokonaan ja suljetaan heti puhtaalla korkilla.

Tarvittava näytemäärä raakavesianalyysiä varten on n. 0,5 litraa.

Mikrobiologinen analyysi kastelu-, jäähdytys- ja pesuvedestä

Kasvien ja sienten elintarvikkeeksi tarkoitettujen, sellaisenaan syötävien osien suoraan kasteluun, jäähdyttämiseen ja puhdistamiseen saa käyttää vain sellaista vettä, josta on tutkittu vähintään *Escherichia coli* ja suolistoperäiset enterokokit. Mikrobiologinen analyysi on tehtävä vähintään kolmen vuoden välein. (Maa- ja metsätalousministeriön asetuksen 134/2006 mukaan).

Näytte otetaan steriilillä pullolla niin että vettä saa juosta tasaisella nopeudella 10-15 minuuttia ennen kuin pullo täytetään. Älä koske hanaan näytteenoton yhteydessä. Sulje kokonaan täytetty pullo steriilillä korkilla ja lähetä vesinäyte tutkittavaksi mahdollisimman pian. Säilytä näyte jääkaapissa, jos sitä ei heti voida lähettää laboratorioon.

Tarvittava näytemäärä mikrobiologisen analyysiä varten on n. 0,5 litraa.

Maa- ja puristenestenäytteet

Kerää näytteet aina samaan aikaan päivästä ja yhtä pitkän ajan kuluttua kastelusta. Varmista turpeen puristenestenäytettä ottaessasi, että turpeen kosteus on optimaali. Ilmoita mikäli mahdollista turpeen kosteus-%. Merkitse näytteenottoaikat, joiden ympäristöstä näyte kerätään. Kerää eri puolilta huonetta vähintään 10 osanäytettä ja sekoita ne. Kerää näytteet puhtaaseen astiaan. Täytä koko pullo tai rasia näytteellä. Tarvittava näytemäärä puristenesten-analyysiä varten on 1 dl ja maa-analyysiä varten 5 dl.

Viljely- ja kastelumenetelmät vaikuttavat näytteenottoon seuraavasti:

Suutinkastelu: osanäytteet otetaan aina samalta etäisyydeltä suuttimista. Näyte otetaan koko kasvualustan syvyydeltä.

Tippukastelu: kerää osanäytteet 10-15 cm:n päästä tipuista koko kasvualustan syvyydeltä.

Rajoitetut kasvualustat: Rajoitetuista kasvualustoista näyte otetaan koko kasvualustan syvyydeltä. Puristenesteen voi puristaa joko käsin tai turvepuristinta käyttäen. Inaktiivisilta alustoilta näyte imetään ruiskulla. Ota osanäytteet 10-15 cm:n päästä tipuista.

Lehtiruotien puristenestenäytteet

Kerää lehdet ruotineen kuten lehtinäytteiden ohjeissa on kuvattu. Poista lehtilapa välittömästi leikkaamalla tai riipimällä. Pakkaa lehtiruodit muovipussiin ja purista ilma pois. Lähetä näyte analysoitavaksi mahdollisimman pian.

Lehtinäytteet

Ota näytteet aina samaan aikaan päivästä, niin tulokset ovat vertailukelpoisia. Älä ota näytteeseen varjossa kasvaneita lehtiä. Yhteen näytteeseen kerätään vain yhtä lajiketta. Terveitä ja sairaita lehtiä ei panna samaan näytteeseen. Ilmoita saate-kirjeessä, jos olet käyttänyt lehtilannoitusta. Kerää lehtinäytteet seuraavasti:

Tomaatti: latvasta laskien kolmas tai neljäs täysin kehittynyt lehti.

Näytteeseen tarvitaan lehtiä 12-15 kpl.

Kurkku: täysikasvuisia, nuoria lehtiä. Näytteeseen tarvitaan lehtiä 8-10 kpl.

Ruusu: latvasta laskien kolmas tai neljäs täysin kehittynyt lehti. Näytteeseen tarvitaan viisilehdykkäisiä lehtiä runsaat 100 kpl lajikkeesta riippuen. Lehdet voidaan kerätä myös sokeista versoista.

Muut kasvit: näytteeseen kerätään nuoria, täysikasvuisia lehtiä noin litra, eli n. 300 g. Salaattia tulee olla ainakin kolme kerää.

Mikäli haluat näytteistä lisätutkimuksia, kuten piimäärityksen, lähetä näytettä hieman runsaampi määrä. Pakkaa lehdet muovipussiin ja purista ilma pois ennen sulkemista. Lähetä lehdet analysoitaviksi mahdollisimman nopeasti.

Tarvikkeita näytteenottoon

Seuraavia tarvikkeita saa tai voi ostaa Hortilabista:

1. Raakavesipulloja (1/2 l)
2. Steriiliä pulloja (1/2 l)
3. Puristenestepulloja (1 dl)
4. Maanäyterasioita (1/2 l)
5. Maakairoja
6. Puristenestepuserin turpeelle
7. Ruiskuja näytteenottoon kivivillasta

Analyysitilauslomakkeita voi tulostaa kotisivuiltamme: www.hortilab.fi

